

Itä-Suomen hallinto-oikeus
ita-suomi.hao@oikeus.fi

VALITUS

Valittaja

Lupa- ja valvontavirasto
Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi
Puhelinvaihde: 0295 254 000

Lisätietoja valituksesta antaa:
Ympäristölakimies Kimmo Huttunen
Ympäristöosasto, alueidenkäyttö
kimmo.huttunen@lvv.fi, 0295 255 390

Päätös, jota valitus koskee

Liperin kunnanvaltuuston päätös 25.5.2026 § 23, jolla on hyväksytty Ylämyllyn asemakaavan muutos ja laajennus välillä Honkalampi-Välikangas

Valitusaika

Alueidenkäyttölain (132/1999, AKL) 188 §:ssä on säädetty muutoksenhausta kaavan hyväksymispäätökseen. AKL 188.1 §:n mukaan kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen kunnallisvalituksin noudattaen, mitä kuntalaissa (410/2015) säädetään. AKL 188.3 §:n mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Kuntalain 140.1 §:n mukaan valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Kuntalain 140.3 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kuntalain 138 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Liperin kunnanvaltuuston asemakaavan hyväksymistä koskeva päätös 25.5.2026 § 23 on viety kunnan verkkosivuille 26.5.2026. Näin ollen asemakaavan hyväksymispäätöstä koskeva valitusaika päättyy 2.7.2026.

Vaatus

Lupa- ja valvontavirasto vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa Liperin kunnanvaltuuston päätöksen 25.5.2026 § 23, jolla on hyväksytty Ylämyllyn asemakaavan muutos ja laajennus välillä Honkalampi-Välikangas.

Lupa- ja valvontaviraston valitusoikeus

AKL 18 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että kaavoituksessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Lainkohdassa säädetty valvontatehtävä on 1.1.2026 alkaen siirtynyt Lupa- ja valvontavirastolle (Laki lupa- ja valvontavirastosta, 530/2025, 3 §, 31 §).

AKL 191.1 §:n mukaan viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 9.2 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä sekä maiseman suojelua, vastaa tässä laissa sille säädettyistä viranomaistehtävistä, valvoo tämän lain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puolesta sekä tukee mahdollisuuksien mukaan kunnan toimintaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valituksenalaisella asemakaavamuutoksella mahdollistetaan viherukonkorennon (*Aeshna viridis*) lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittäminen tai heikentäminen. Kysymys on luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteessä IV (a) mainitusta tiukkaa suojelua edellyttävästä lajista, jota koskee LSL 78 §:ssä säädetty kieltä hävittää eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Asemakaava on hyväksytty alueelle, joka mahdollisesti on viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintymisaluetta, mutta viitasammakon esiintymistä ei kaavaa laadittaessa ole selvitetty asianmukaisesti. Myös viitasammakko on luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittu laji, jota koskee edellä mainittu luonnonsuojelulain mukainen tiukka suojelu.

Kaavan hyväksymispäätöksessä on näin ollen kysymys AKL 18.2 §:n mukaisesta merkittävästä maakunnallisesta tai vaikutuksiltaan valtakunnallisesta asiasta, johon liittyen Lupa- ja valvontavirastolla on muutoksenhakuoikeus. Lisäksi kysymys on luontodirektiivissä ja LSL:ssä säädettyjen luontoarvojen turvaamisesta, ja Lupa- ja valvontavirastolle LSL:ssä säädetty valvontatehtävä edellyttää asemakaavapäätöksestä tehtävän valituksen tutkimista.

LSL 135 §:n mukaan sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus valittaa muun lain mukaisesta luvan myöntämisestä tai suunnitelman hyväksymisestä koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että päätös on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten vastainen.

Valituksen perustelut

Sovellettavat säännökset

AKL 54 §:ssä säädetään asemakaavan sisältövaatimuksista. Pykälän 2 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on muun ohella vaalittava rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

AKL 9.1 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

AKL 9.2 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 1 §:n mukaan selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset muun ohella kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin.

Viitasammakko ja viherukonkorento kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin, joita koskee LSL:ssä säädetty tiukka suojelu. LSL 78.1 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitut eläinlajit ja liitteessä IV (b) mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston luonnonsuojelusta antaman asetuksen (1066/2023) 9 §:n mukaan LSL 78.1 §:ssä tarkoitettuja, Suomessa esiintyviä Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja ovat liitteessä 7 luetellut eliölajit. Viitasammakko ja viherukonkorento ovat luonnonsuojelusta annetun asetuksen liitteessä 7 mainittuja lajeja.

LSL 78.2 §:n mukaan tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Ympäristöministeriön asetuksessa maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (311/2024, KATJA-asetus) on säädetty muun muassa asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

Alueen kaavatilanne

Pohjois-Karjalassa on voimassa neljä eri maakuntakaavaa, joista kahteen sisältyy suunnittelualuetta koskevia merkintöjä:

- Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 (kokonaismaakuntakaava)
- Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat); kuulutettu voimaan 1.10.2025 valituksista huolimatta

Suunnittelualuetta koskee neljä eri yleiskaavaa, joita ovat

- Honkalammen osayleiskaava KV 29.8.2022 § 37
- Ylämyllyn lampien osayleiskaava KV 27.8.2018 § 49
- Ylämyllyn osayleiskaavan muutos KV 25.1.2010 § 3
- Marjala-Onttola-Pilkko-Puntarikoski osayleiskaava KV 15.11.2004.

Lisäksi suunnittelualueella on voimassa useita asemakaavoja.

Hyväksytyn asemakaavan keskeinen sisältö

Kaavaselostuksen mukaan asemakaavan laatiminen on käynnistynyt kunnan ja valtion yhteisestä tarpeesta kehittää Liperintien ja Kuopiontien risteysalueen toimivuutta mahdollistamalla alueelle eritasoliittymä. Samalla nelikaistaista moottoritietä jatketaan lännen suuntaan noin 6 kilometriä aina Honkalammen länsipäähän saakka. Maantien aluetta joudutaan leventämään lähinnä melusuojausten rakentamiseksi, jolloin lisäalueita joudutaan ottaman vierisistä korttelialueista. Kaavalla ratkaistaan myös uusi katuyhteys alikulkuna Sompalammen suuntaan (Myllykaivannontie) sekä muita maankäytöllisiä seikkoja.

Maantien alue on osoitettu asemakaavassa LT-merkinnällä, minkä lisäksi kaavassa on osoitettu muun muassa rautatiealue (LR), teollisuusrakennusten korttelialueita (TY-1), toimitilarakennusten korttelialue (KTY), suojaviheralueita (EV), asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL), lähivirkistysalue (VL), erillispientalojen korttelialue (AO), huoltoaseman korttelialue (LH), vesialue (W) sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K).

Edellä mainittujen lisäksi hyväksytyssä asemakaavassa on käytetty keskustatoimintojen korttelialueen (C), yleisten rakennusten korttelialueen (Y) sekä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueen (ET) merkintöjä, joiden päälle on merkitty punainen rasti. Kaavaan sisältyvän selityksen mukaan kyse on *hyväksymättä jätettävistä alueen osista ja merkinnöistä: Kortteli 157, Liperintien eteläosa (LT) ja Honkatien alue, Y korttelialue, C korttelialuealue ja ET korttelialue*. Hyväksymättä jätetylle maantien alueelle (Liperintien eteläosa) ei kaavassa ole erikseen osoitettu omaa merkintää selitteineen.

Luontoarvojen huomioiminen kaavassa ja riittävät selvitykset

Valituksenalaista asemakaavaa varten ei ole tehty luontoselvityksiä, mutta kaavan laadinnassa on hyödynnetty alueelle laadittua tiesuunnitelmaa (Vt 9 parantaminen välillä Välikangas-Honkalampi, Liperi) varten vuosina 2022–2023 tehtyjä luontoselvityksiä. Kaavan tausta-aineistoina on käytetty myös alueen yleiskaavoja varten aiemmin tehtyjä luontoselvityksiä.

Tiesuunnitelmaa varten tehtyjen kahden luontoselvityksen tulokset osoittavat, että kahdella nimettömällä lammella, jotka sijaitsevat Nuottilammen eteläpuolella Pieksämäki–Joensuu-junaradan ja Ylämyllyntien välisellä alueella on LSL 78 §:ssä ja luontodirektiivin liitteessä IV a mainitun viherukonkorenon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittäminen ja

heikentäminen on LSL:n mukaan kielletty. Vuonna 2022 tehdyn luontoselvityksen mukaan nimettömät lammet voivat soveltua myös toisen luontodirektiivin liitteessä IV a mainitun lajin, viitasammakon elinympäristöiksi, mutta lajin esiintymistä ei ole tiesuunnitelman tai kaavoituksen yhteydessä kuitenkaan selvitetty.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on kaavaluonnoksesta 18.3.2025 antamassaan lausunnossa (POKELY/234/2024) esittänyt, että kaava-alueella havaittujen, tiukasti suojeltujen direktiivilajien lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee lisätä kaavaan luo-merkinnällä ja liittää merkintään selittävä määräys siitä, että lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on LSL:n nojalla kielletty. Lausunnossa on myös todettu, että luontodirektiivin liitteen IV a mukaisiin tiukasti suojeltuihin lajeihin kuuluvan viitasammakon esiintyminen kaava-alueella tulee selvittää.

Myös Lupa- ja valvontavirasto on kaavaehdotuksesta 2.4.2026 antamassaan lausunnossa (LVV-U-54037/2026) katsonut, että viherukonkorennon lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee osoittaa kaavassa luo-merkinnällä ja asianmukaisella suojelumääräyksellä. Lausunnossa on tuotu myös esille, että LSL 78 §:n mukaan luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevasta heikentämis- ja hävittämiskiellosta poikkeaminen edellyttää LSL 83 §:n mukaista lupaa. Lupa- ja valvontavirasto on lausunnossaan todennut myös viitasammakon esiintymistä koskevan selvittämistarpeen ja katsonut, että lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskeva LSL 78 §:n mukainen heikentämis- ja hävittämiskielto tulee mainita kaavassa.

Viitasammakon esiintymistä kaava-alueella ei ole selvitetty ennen kaavan hyväksymistä. Kaavoittaja on vastineessaan LVV:n antamaan kaavaehdotusta koskevaan lausuntoon todennut, että ”viitasammakon mahdollinen selvittäminen kuuluu tiesuunnitelmaan. Kaavalla ei suoraan osoiteta muuttuvaa maankäyttöä vesialueille.” Viherukonkorennosta kaavoittaja on vastineessaan todennut, että ”erityisesti tätä koskevat kaavan yleismääräykset 11 ja 12. Erillistä luo-alueita ei ko. kohteisiin osoiteta, sillä lajien esiintyminen on kohteissa epävarmaa. Uudella kaavalla ei muuteta LT tai W alueiden rajauksia tai maankäyttöä voimassa olevaa kaavaa tai tilannetta poikkeavasti tai osoiteta alueelle uutta käyttöä. Melusuojausmerkintä on sijainniltaan ohjeellinen eikä määrää sinällään suoria toimenpiteitä vesialueille tai suojelluille lajeille. LT alueen mahdolliset muutokset edellyttävät tiesuunnitelman hyväksymistä, jossa on esitettävä riittävät selvitykset ja/tai tarvittaessa poikkeamiset lajien suojelusta. Asia ratkaistaan siten muulla suunnitelmalla kuin kaavalla. Vesialue osoitetaan voimassa olevan kaavan mukaisena. Alueelle ei ole perustettu virallisia suojelualueita ja ko. lajien esiintyminen alueella on epävarmaa. Tällöin nyt laadittavan kaavan selvitykset ja määräykset ovat kaavatehtävä huomioiden riittävät.”

Liperin kunnanvaltuuston 25.5.2026 hyväksymässä asemakaavassa viherukonkorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei ole osoitettu kaavassa kaavamerkinnoilla ja asianmukaisilla suojelumääräyksillä. Laji on mainittu ainoastaan kaavan yleisissä määräyksissä kohdassa 11:

Vesistöihin kohdistuvissa merkittävässä toimenpiteissä ja rakentamishankkeissa tulee tarvittaessa hakea ja saada vesilain (587/2011) 2:11 §:n mukainen poikkeuslupa. Hakemukseen tulee liittää riittävät luontoselvitykset uhanalaisista tai erityisesti suojelluista lajeista (esim. viherukonkorento, viitasammakko). Erityisesti suojeltavia lajeja koskee lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskeva luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukainen heikentämis- ja hävittämiskielto.

Kaavamääräyksessä nro 11 on viitattu virheellisesti erityisesti suojeltaviin lajeihin. LSL 78 § koskee luontodirektiivin liitteessä IV a mainittuja tiukasti suojeltuja lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää. Kielto on voimassa suoraan lain nojalla ilman viranomaisen päätöstä. LSL 77 §:ssä säädetään erityisesti suojeltavista lajeista, joiden esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut päätöksen erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan suojelusta, ja päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Kaava-alueella on kaksi erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätösalueita: Honkalammen ERA-alue (ERA204123) ja Ylämyllyn ratapiha (ERA204121), jotka on osoitettu kaavassa luo-merkinnöin.

Kaavaselostuksessa viitasammakkoa ei ole mainittu suunnittelualueen luonnonympäristön kuvauksessa (kohta 3.1.2 Luonnonympäristö) eikä vaikutusten arviointia käsittelevässä kappaleessa (kpl 6.4 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön sekä viheralueisiin). Myöskään viherukonkorentoa ei ole mainittu luonnonympäristön kuvauksessa ja vaikutustenarvioinnissa, jossa on viitattu virheellisesti viherkoskikorentoon, jonka nimistä lajia ei ole Suomen kansallisessa lajiluettelossa. Kaavaselostuksen kappaleessa 6.4 on todettu, että ”kaavalla esitetään luontoarvojen säilymistä osoittaen erilaiset suojeltavia lajeja sisältävät alueet luo-aluevarauksina.” Kaavassa on osoitettu luo-merkinnällä ainoastaan erityisesti suojeltavien lajien esiintymien suojelemiseksi tehtyjen rajauspäätösten alueet, eikä edellä mainitun LSL 78 §:n nojalla suojellun viherukonkorenon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaavan vaikutustenarvioinnin mukaan (kaavaselostuksen kohta 6.4) kaavan vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön on arvioitu maltillisiksi. Lupa- ja valvontavirasto ei yhdy kaavaselostuksessa esitettyyn arvioon. Hyväksytyn asemakaavan toteutuessa viherukonkorenon lisääntymis- ja levähdyspaikat tulisivat Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan heikentymään, eikä kaavaratkaisu nimettömien lampien osalta ole mahdollinen ilman LSL 83 §:n mukaista poikkeuslupaa.

AKL 50.1 §:n mukaan asemakaava laaditaan *alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten*. Luonnonympäristöön liittyvät arvot tulee selvittää kaavaa laadittaessa, ja selvitysten avulla tulee voida varmistua sisältövaatimusten täyttymisestä. Viherukonkorenon lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee turvata nimenomaan asemakaavassa, eikä lajin huomioimista voida jättää tehtäväksi tiesuunnitelmassa. Myös viitasammakon esiintymisen selvittäminen kuuluu tehtäväksi asemakaavassa. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 17.1 §:n mukaan tiesuunnitelman tulee perustua alueidenkäyttölain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa maantien sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty.

Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan hyväksytty asemakaava ei viherukonkorennon puutteellisen huomioinnin vuoksi täytä AKL 54.2 §:ssä asetettua vaatimusta, jonka mukaan luonnonympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Lisäksi viitasammakkoa koskevien puutteellisten selvitysten vuoksi ei ole mahdollista varmistua siitä, täyttääkö kaavaratkaisu asemakaavalle asetetut sisältövaatimukset luonnonympäristön vaalimisen osalta.

Hyväksymättä jätettävät alueen osat

Valituksenalaisessa asemakaavassa on käytetty keskustatoimintojen korttelialueen (C), yleisten rakennusten korttelialueen (Y) sekä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueen (ET) merkintöjä, joiden päälle on merkitty punainen rasti. Tämän lisäksi hyväksymättä on jätetty maantien alue (LT) Liperintien eteläosassa ja Honkatien alueella, mutta tältä osin merkinnälle ei erikseen ole osoitettu kaavamerkintää. Kaavaan sisältyvän selityksen mukaan merkinnöissä on kyse *hyväksymättä jätettävistä alueen osista ja merkinnöistä: Kortteli 157, Liperintien eteläosa (LT) ja Honkatien alue, Y korttelialue, C korttelialuealue ja ET korttelialue.*

Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan hyväksymättä jätetyt kaava-alueet sisältyvät kaavaratkaisuun, ja asemakaavan tullessa voimaan aiempi asemakaava kyseisillä alueilla kumoutuisi. Hyväksymättä jätettyjä kaava-alueita koskeva kaavamerkintä ei vastaa tämän kaavan laatimisessa noudatetussa kaavamerkintäasetuksessa käytettyjä merkintöjä. Kaava ei myöskään hyväksymättä jätetyiltä osiltaan ohjaa maankäyttöä alueella. Oikeusvaikutuksiltaan käytetyt merkinnät ovat epäselviä.

Lupa- ja valvontavirasto kiinnittää huomiota myös siihen, että (oikeusvaikutuksettomassa) kaavaselostuksessa puhutaan *vahvistamatta jätettävistä alueista*. Kaavaselostuksen perusteella tarkoituksena näyttää olleen, että alueella voimassa oleva asemakaava jäisi voimaan, mutta kaava-alueen rajausta ja merkinnät huomioon ottaen näin ei vaikuttaisi olevan. Nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa hyväksymättä jätettyjä alueita ei vielä ollut. Ratkaisu näyttäytyy ongelmallisena myös osallisten näkökulmasta, kun kaavakarttaa on muutettu kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen.

Johtopäätökset

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Liperin kunnan hyväksymä valituksenalainen asemakaavamuutos perustuu edellä esitetyllä tavalla puutteellisiin luontoselvityksiin ja vaikutusarviointeihin. Hyväksytty asemakaava ei näin ollen täytä AKL 9 §:ssä säädettyjä vaatimuksia vaikutusten selvittämisestä kaavaa laadittaessa. Viitasammakon esiintymistä koskevien puutteellisten selvitysten perustella ei ole mahdollista arvioida, täyttyvätkö asemakaavalle asetetut sisältövaatimukset luonnonympäristön vaalimisen osalta.

Lisäksi kaavaratkaisussa ei ole asianmukaisella tavalla otettu huomioon viherukonkorentoa koskevia selvityksiä. Tiesuunnitelmassa (Vt 9 parantaminen välillä Välikangas-Honkalampi, Liperi) esitettyihin arvioihin perustuen asemakaavan toteuttaminen tulee heikentämään kahta viherukonkorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Tämän vuoksi kaavaratkaisu on

sekä AKL 54.2 §:n vastainen luonnonympäristön vaalimisen osalta että LSL 78 §:n vastainen mahdollistaessaan luontodirektiivin IV a liitteessä mainitun tiukasti suojellun lajin lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisen tai heikentämisen. Kaavamerkinnöissä sen paremmin kuin kaavamääräyksissäkään viherukonkorentoa ei ole asianmukaisesti huomioitu. Lisäksi kaavamääräyksissä on edellä tässä valituksessa esitettyjä virheellisyyksiä ja epätasällisyyksiä luontoarvojen huomioimiseen liittyen.

Asemakaavaratkaisuun liittyy myös merkittävä oikeudellinen epäselvyys hyväksymättä jätettyjen alueen osien ja merkintöjen osalta. Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan hyväksymättä jätetyt osat kuuluvat kaava-alueeseen ja ovat osa kaavaratkaisua. Puheena olevilla alueilla myös alueella aiemmin voimassa ollut asemakaava kumoutuu, mutta valituksenalainen asemakaavaratkaisu ei kuitenkaan kyseisillä alueilla ohjaa maankäyttöä. Merkinnät ovat kaavamerkintäasetuksen vastaisia. Asemakaavaratkaisu on hyväksymättä jätettyjen alueen osien ja merkintöjen osalta oikeusvaikutuksiltaan epäselvä.

Edellä esitetyistä syistä Liperin kunnanvaltuuston päätös 25.5.2026 § 23, jolla on hyväksytty Ylämyllyn asemakaavan muutos ja laajennus välillä Honkalampi-Välikangas, tulee lainvastaisena kumota.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Kimmo Huttunen ja ratkaissut yksikön päällikön sijainen Tapio Laaksonen.

Liitteet

Pöytäkirjanote, Liperin kunnanvaltuusto 25.5.2026 § 23
Pöytäkirjan liite, asemakaavakartta
Pöytäkirjan liite, kaavaselostus liitteineen

Tiedoksi

Liperin kunta
Itä-Suomen Elinvoimakeskus
Ympäristöministeriö

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihe: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/54037/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/54037/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Laaksonen Tapio 30.06.2026 13:49

Esittelijä Huttunen Kimmo 30.06.2026 13:39